

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Konstitucijos pr. 12, LT-09308 Vilnius,
tel.: 8 700 70 080, (8 5) 272 4864, faks. (8 5) 272 3641, el. p. sodrainfo@sodra.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191630223

Seimo narei Agnei Zuokienei
Gedimino pr. 53 LT-01109 Vilnius

2010-04-30 Nr. (11.3) I- 2445
Į 2010-03-30 Nr. 110

DĖL [REDAKTUOTA] PAŠALPOS

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyboje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) išnagrinėjome Jūsų paklausimą dėl [REDAKTUOTA] mokėtos motinystės (tėvystės) pašalpos.

Konstatuojame, kad pagal Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 19 straipsnį bei Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų (toliau – Nuostatai) 43 punktą, teisę gauti motinystės (tėvystės) pašalpą turi vienas iš tėvų (itėvių) ar globėjas, kuris apdraustas ligos ir motinystės socialiniu draudimu, įstatymų nustatyta tvarka išleistas vaiko priežiūros atostogų bei turi reikalaujamą ligos ir motinystės socialinio draudimo stažą. Motinystės (tėvystės) pašalpa mokama vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu iki vaikai sueis dveji metai. Vaiko priežiūros atostogų laikotarpis motinystės (tėvystės) pašalpai mokėti nustatomas pagal Apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro (toliau – Registras) duomenis arba pagal apdraustąjį pateiktą išakymo (potvarkio) dėl vaiko priežiūros atostogų suteikimo nuorašą (Nuostatų 55 punktas). Tais atvejais, kai apdraustasis asmuo, kuris buvo ar yra išleistas vaiko priežiūros atostogų, turi draudžiamųjų pajamų (dirba), kurios yra mažesnės už motinystės (tėvystės) pašalpą, jam mokamas apskaičiuotos pašalpos ir jo atitinkamą mėnesį turėtų draudžiamųjų pajamų skirtumas (Įstatymo 21 straipsnio 4 dalis, Nuostatų 48¹ punktas). Motinystės (tėvystės) pašalpos mokėjimas gali būti nutrauktas, kai apdraustajam jo darbdavys nutraukia vaiko priežiūros atostogas arba kompetentinga institucija (pavyzdžiui, vaiko teisių apsaugos tarnyba, teismas ar pan.) nustato, kad apdraustasis asmuo neprižiūri vaiko, kurio priežiūrai jam suteiktos atostogos, ir apie tai informuoja Fondo valdybos teritorinį skyrių.

Informuojame, kad pagal Registro duomenis, darbdavys [REDAKTUOTA] sūnaus (gim. 2008-03-08) priežiūros atostogas suteikė nuo 2008-08-01 iki 2010-03-08 (iki vaikai sukaks 2 metai). Kadangi [REDAKTUOTA] atitiko visas motinystės (tėvystės) pašalpai skirti ir mokėti keliamas sąlygas (apdraustas ligos ir motinystės socialiniu draudimu, turėjo reikalaujamą šio draudimo stažą, darbdavys suteikė vaiko priežiūros atostogas), Fondo valdybos Kauno skyrius pagrįstai pagal Įstatymą ir Nuostatus jam paskyrė ir mokėjo šią pašalpą (dirbant buvo mokamas skirtumas tarp pašalpos ir draudžiamųjų pajamų).

[REDAKTUOTA] elektroninis pranešimas apie tai, kad [REDAKTUOTA] nebeprižiūri vaiko, Fondo valdyboje gautas 2009-11-12 ir 2009-11-17. Fondo valdyba nagrinėti pareiškėjos pranešimus įpareigojo Fondo valdybos Kėdainių skyrių (pareiškėja gyvena Kėdainiuose) ir Fondo valdybos Kauno skyrių ([REDAKTUOTA] pašalpą moka šis skyrius). Fondo valdybos Kėdainių skyriaus kvietimu atvykusi pareiškėja 2009-11-23 parašė prašymą dėl pašalpos mokėjimo [REDAKTUOTA] sustabdymo (dokumentai 2009-11-24 buvo persiųsti Fondo valdybos Kauno skyriui, kuris mokėjo pašalpą) ir jai buvo patarta kreiptis į Vaiko teisių apsaugos tarnybą. Apie Fondo

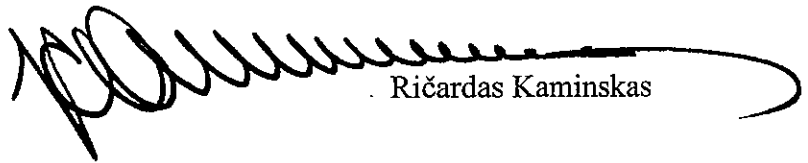
2010-R95-I-19477

valdybos bei jos teritorinių skyrių veiksmus nagrinėjant elektroninį pranešimą pareiškėja buvo informuojama, iki 2009 m. lapkričio mėnesio pareiškėjos skundai gauti nebuvo.

Nagrinėjant [redacted] nusiskundimą, Fondo valdybos Kauno skyrius 2009-12-30 kreipėsi į Kauno miesto (prašyme pašalpai skirti [redacted] nurodė, kad gyvena Kauno mieste) ir 2010-01-15 į Kauno rajono (nustačius, kad [redacted] gyvena Kauno rajone) savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyrius. Taip pat pagal pareiškėjos skundą buvo kreiptasi į Valstybinės darbo inspekcijos Kauno skyrių, kur buvo atliktas tyrimas dėl vaiko priežiūros atostogų suteikimo pagrįstumo. Į Fondo valdybos Kauno skyriaus 2009-12-07 paklausimą Valstybinės darbo inspekcijos Kauno skyrius 2009-12-16 rašte Nr. SD-27380 nurodė, kad pažeidimų suteikiant atostogas nenumatyta. Pareiškėjos nusiskundimas buvo nagrinėjamas ir Kauno rajono policijos komisarijate (buvo atsisakyta atlikti ikiteisminį tyrimą). Fondo valdybos Kauno skyrius patikrino ir [redacted] draudžiamųjų pajamų galimo neteisėto padidėjimo faktą. Patikrinimo metu buvo nustatyta, kad [redacted] draudžiamosios pajamos, pagal kurias apskaičiuota pašalpa, praktiškai nesiskiria palyginus su ankstesniais laikotarpiais gautomis pajamomis. Kauno rajono savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriaus raštas, kuriame nurodoma, jog [redacted] gyvena su motina Kėdainiuose, Fondo valdybos Kauno skyriuje gautas 2010-01-21. Todėl Fondo valdybos Kauno skyrius nuo 2010-01-01 nutraukė motinystės (tėvystės) pašalpos mokėjimą [redacted] (ši pašalpa mokama už praėjusį mėnesį). Kauno rajono savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyrius taip pat informavo, kad Kauno rajono apylinkės teisme vyksta [redacted] ištuokos procesas, yra ginčas dėl sūnaus gyvenamosios vietos nustatymo, bendravimo su vaiku tvarkos. Teismo 2009-12-01 nutartimi iš [redacted] priteistas laikinas išlaikymas sūnui periodinėmis išmokomis.

Taigi, Fondo valdybos Kėdainių ir Kauno skyriai, gavę pareiškėjos pranešimus, nagrinėjo susidariusią situaciją, kreipėsi į kompetentingas institucijas, atliko draudžiamųjų pajamų patikrinimą. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu galiojantys teisės aktai nenumato Fondo valdybos ir jos teritorinių skyrių teisės nustatinėti vaiko gyvenamosios vietos, apriboti pašalpos mokėjimą vienam iš tėvų, turinčiam teisę į pašalpą, įtakoti šeimos ir pašalpos gavėjo disponavimo pašalpos suma. Juolab, kad pagal nuo 2008-01-01 galiojančias Įstatymo 21 straipsnio 4 dalies bei Nuostatų 48¹ punkto nuostatas, motinystės (tėvystės) pašalpa mokama ir dirbantiems asmenims, kurie derina darbą ir vaiko priežiūrą, t.y. pašalpos gavėjui dirbant vaiką gali prižiūrėti kitas iš tėvų, auklė, seneliai, vaikas gali būti vaikų darželyje ir panašiai (anksčiau pašalpa buvo mokama tik esančiam vaiko priežiūros atostogose asmeniui). Išnagrinėjus šią situaciją ir įvertinus galimus analogiškus atvejus, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pasiūlėme svarstyti Nuostatų papildymo projektą (numatant veiksmus sustabdant ar nutraukiant pašalpos mokėjimą Vaiko teisių apsaugos tarnybai patvirtinus vaiko nepriežiūros faktą ar kitais panašiais atvejais).

Direktoriaus pavaduotojas

Ričardas Kaminskas

Originalas siunčiamas registruotu laišku.

Vaida Mackevičienė, tel. (8 5) 273 4791, el. p. vaida.mackeviciene@sodra.lt